

REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM

“Savinjske regije”

RAZVOJNI PROJEKTI - ZSD

(2014-2020)

Razvoj kooperativ in socialnega podjetništva

v Zgornji Savinjski dolini

**Koodinator NVO in član RRS SR
Srečko PRISLAN dipl. upr. org.**

Spoštovani,

Pod okriljem OOO z oziroma njenih sekcij in s pomočjo koordinacije Sveta za razvoj pri OOO smo člani OOO pripravili predlog 17 kompleksnih projektov, združenih v 5 programskih skupin. S projekti kandidiramo za sofinanciranje v okviru RRP Savinjske regije v obdobju 2014-2020. Vsi projekti sodijo v skupino t.i. sektorskih (strukturnih) vsebin. Te vsebine so v okviru novega RRP še posebej izpostavljene, saj predstavljajo tvoren prispevek realnega sektorja k razvoju regije in širše. Skupaj s t.i. infrastrukturnimi projekti lokalnih skupnosti predstavljajo celoto, imajo pa še to pomembno lastnost, da zagotavljajo nove zaposlitve, kar pri čistih infrastrukturnih projektih običajno ni praksa.

Za predlagane projekte je značilno, da omogočajo sodelovanje večjega števila malih podjetnikov, podjetnikov ki sami kot taki nimajo zadostne kritične mase resursov (kadri, znanje, kapital, pregled trga ipd.). Skoraj vsi projekti delujejo po mrežnem principu kooperativ. Pri vseh projektih je skupna točka tudi vključevanje in zaposlovanje mladih strokovnjakov iz ZSD. Kot informacijo, imejmo pred očmi, da se letno šola na univerzah in višjih šolah skoraj 900 mladih iz doline, in da letno diplomira ca 170 mladih. Ti se običajno ne vrnejo v domače okolje, saj nimajo zaposlitvenih možnosti. Mnogi od teh so v drugih okoljih (tudi tujini) uspešni akademiki in podjetniki.

Poleg zaposlitvenega cilja imajo vsi projekti tudi razvojno-inovacijski značaj. V teku priprave projektov smo intenzivno komunicirali tako z domačimi kot tudi tujimi inštitucijami znanja in raziskav. Za dovršen del projektov smo že tudi podpisali pisma o nameri pri RR aktivnostih. Zaradi geografske lege (obmejno območje) smo v pripravo projektov vključili tudi naše zamejske inštitucije in podjetnike. Kar je izredno pomembno je tudi dejstvo, da imajo vsi projekti že znane investitorje/financerje.

Skupaj z nosilci projektov in potencialnimi investitorji upamo, da bodo projekti prepoznani kot potencial za celotno regijo in širše. Vsi imajo namreč značaj "testnih projektov", projektov kjer se združujejo razdrobljene kapacitete po principu kooperativ, kooperativ s katerimi omogočamo razvojni preboj in nove zaposlitve (tudi v obliki socialnega podjetništva).

Z naborom projektov pričakujemo tvorno (morebiti tudi finančno) podporo lokalnih skupnosti. Projekti so zaradi mrežnega principa enakomerno porazdeljeni med vseh 7 lokalnih skupnosti. Kot je bilo že rečeno, imajo vsi projekti močen zaposlitveni potencial, s tem pa tudi ohranjanje poselitve in omilitev demografskih problemov.

Mozirje, 25. 9. 2013

za Svet za razvoj OOO
mag. Miran R. Zager

Koodinator NVO in član RRS SR
Srečko PRISLAN dipl. upr. org.

predsednik OOO
Jani Kaker

EVIDENTIRANI PROJEKTI OOO MOZIRJE ZA RRP SAVINJSKE REGIJE 2014-2020

	Naziv projekta /podprojekta/	Nosilec	Kratek opis projekta	Ocena vrednosti	Ustvarj. del.mesta	Rng
A	Razvojna tehnološka mreža novih sonaravnih tehnologij/proizvodov		Sklop sestoji iz večih vsebin, ki se medsebojno dopolnjujejo in imajo sonaraven značaj. Za vse vsebine ima ZSD danosti, potencial in tudi vizijo v okviru podjetnikov (OOZ). Vsebine so prav tako skladne z razvojnimi prioritetami Slovenije na področju tehnološkega razvoja. Nosilci projektnih vsebin so le-te preverili in usklajevali z inštitucijami znanja in raziskav (LJ, MB). Vse iniciative izvirajo iz gospodarstva in so koordinirane s strani OOO oziroma njenih sekcij. Imajo zaprto finančno konstrukcijo in v ozadju zadosten lasten kapital za izvedbo.			
1	RPCL – Razvojno-promocijski center lesarstva	OOZ + RP + UL + UM + ISRR + Ob + ost.	RPCL povezuje razdrobljene potenciale mikro in malih podjetij (SP in GD) pri razvoju nove generacije izdelkov in storitev iz lesa in tudi vsebin, ki so povezane z lesom. Deluje po projektno-mrežnem principu in generira ob razvoju delovna mesta ter podjetniške priložnosti za mlado generacijo (spin-off). Razvojna mreža je usmerjena v aplikativen RR (35 novih izdelkov/storitev v sedmih letih) in se pri tem povezuje z RRA LUR oziroma z njihovim konceptom razvojnih grozdov (temeljne RR v inštitucijah znanja in raziskav). V ta namen je mreža že podpisala pismo o nameri za sodelovanje pri razvoju novih izdelkov, tehnologij in materialov iz lesa in lesnih kompozitov. Pri delu mreže se intenzivno vključujejo zamejske inštitucije in podjetniki (Avstrijska Koroška).	8,1 mio EUR	49 (pri ca 10 članih mreže)	

	Naziv projekta /podprojekta/	Nosilec	Kratek opis projekta	Ocena vrednosti	Ustvarj. del.mesta	Rng
2	Mobi-hiša – mreža za izdelavo mobilnih lesenih hiš	OOZ + RP + ULFA + ISRR + Ob + ost.	Projektna mreža povezuje celotno verigo lesne predelave v ZSD (ca 15 gospodarskih subjektov) z inštitucijami znanja in raziskav pri novih konstrukcijskih rešitvah mobilnih montažnih hiš iz lesa in lesnih kompozitov. Projekt poleg lesne verige vključuje tudi male proizvajalce predvsem iz kovinske, elektro in strojne branže. Cilj projekta je skupen razvoj, proizvodnja in trženje mobilnih in montažnih lesenih bivalnih konstrukcij, vključno s kompletno notranjo opremo (pohištvo). Na podlagi podrobne analize trga (tujina) je ocena, da imajo tovrstni objekti velik potencial. Dodaten argument za izpeljavo projekta je visoka stopnja razgradnje in reciklaže takšnih objektov. Pri projektu so intenzivno vključeni mladi izobraženci (še šolajoči in predvsem študenti višjih letnikov, absolventi in podiplomci).	7,3 mio EUR	37	
3	Inteligentno mikro omrežje sonaravne energetike (biomasa/3generacija + mHE+voltaike)	SD OVEE + KWB + RP + UL + UM + Ob + ost.	Skupen nastop proizvajalcev energentov v okviru inteligentnega mikro omrežja. Na osnovi danosti ZSD se vključuje v energetska omrežja poleg vode, še biomasa in voltaike (zasebni + javni sek.) oz. sončno energijo (glej prioriteto tehnološke platforme SGLTP). Ciljno je vzpostaviti sinhronizacijo vseh (obstoječih in novih) energetskih objektov v LEK z mikro omrežjem za potrebe samooskrbe lokalnih skupnosti. Po projektnem predlogu SD OVEE je na porečju Savinje z vodotoki mogoče realizirati 115 novih mHE s skupno proizvodnjo 39 GWh, kar bi presegalo potrebe v ZSD in omogočilo večjo konkurenčnost vseh aktivnih porabnikov (gospo-darstva). Pri slednjem velja opozoriti, da rast mHE predstavlja tudi t.i. kolateralno korist urejanja vodotokov in s tem povezano proti poplavno zaščito tako ZSD kot tudi nizvodno. Obstoječim 50 mHE bi dodali novih 80 mHE s povprečno močjo 80 kW in realizirali nove mSE na vseh javnih objektih. Cilj vsebine je zagotoviti samooskrbo z EE in v delo pritegniti mlade strokovnjake (energetike) s področja razvoja in vzdrževanja zelenih energentov.	3,2 mio EUR (biomasa) + 6,4 mio EUR (mHE) + 3,0 mio EUR (mSE)	20 + 20 +	

	Naziv projekta /podprojekta/	Nosilec	Kratek opis projekta	Ocena vrednosti	Ustvarj. del.mesta	Rng
B	Turistično/ekološka mreža ZSD		Turizem v povezavi z ekologijo in etnologijo je strateška prednost in usmeritev ZSD. Prepoznavnost Savinjskega Gaja in Logarske doline sama kot taka ni dovolj, ampak je potrebno nenehno dopolnjevati in na novo oblikovati turistične produkte in le-te tudi učinkovito promovirati. Priložnost ZSD in regije je poleg naravnih danosti tudi bogata kulturna dediščina (običaji/navade) in zaposlitveni potencial mladih strokovnjakov (izobražencev), ki sedaj po študiju zapuščajo domače okolje.			
1	Center hortikulture, ekologije in etnologije	OOZ + Gaj + ULBF + ISRR + RP + Ob + ost.	Mozirski gaj je poleg Arboretuma Volčji potok edini repoznavni simbol Slovenije na področju hortikulture. Je koncentrador turizma v tem delu ZSD. Nje-govo vlogo je smiselno razširiti z novimi vsebinami kot center hortikulture, ekologije in etnologije. V tem kontekstu predstavlja most med slovenskimi in tujimi vrtnarji ter ima ambicijo postati referenčni center za zdravilne rastline in zdravo bivalno okolje ter sprostivne in rehabilitacijske tehnike. Potencial novega centra je tudi delovanje kot učna baza za hortikulture, ekološke in etnološke vsebine v povezavi s proizvodnjo/storitvijo za te namene.	5,8 mio EUR	20	
2	Ohranjanje starih obrti in povezava s trženjem v turizmu	OOZ + Rinka + UL + RP + Ob + ost.	Priprava in vzpostavitev delovanja rokodelskega centra v Solčavi je pomemben prispevek k ohranitvi na eni strani izročila starih obrti in na drugi strani tudi uvajanje novih tehnologij in rešitev v obrtno dejavnost. Stare obrti so povezane s sodobnim oblikovanjem lokalnih produktov iz naravnih in okolju prijaznih materialov (les, volna, kamen, ...). Predstavljajo pomemben prispevek k "zeleni" turistični ponudbi ZSD tako z vidika izdelkov kot tudi z vidika prikaza teh obrti. Cilj projekta je vzpostaviti mrežo nosilcev starih znanj in skrb za prenos znanj. Velik potencial obrti se kaže v zaposlitvi in tudi v izvajanju dopolnilne dejavnosti na domu. S "starimi" obrtni je povezano tudi izobraževanje ter možnost le-tega v sodelovanju z inštitucijami doma in preko meje.	1,8 mio EUR	9	

	Naziv projekta /podprojekta/	Nosilec	Kratek opis projekta	Ocena vrednosti	Ustvarj. del.mesta	Rng
3	Podporna infrastruktura Centra Repena	OOZ + Repena + UL + ISRR + RP + Ob + ost.	Projekt Center Repena (lokacija Nova Štifta) je financiran s strani tujih pokojninskih skladov in je namenjen za bivanje in letovanje, rehabilitacijo ter sprostitev starejših oseb in njihovih svojcev (pod okriljem tujih pokojninskih skladov). Na 40 ha bo zgrajen center s kapaciteto ca 1.300 postelj. S tujim investitorjem (lastnikom) tečejo dogovori o vzpostavitvi podporne infrastrukture za delovanje centra. Gre tako za fizično kot tudi institucionalno infrastrukturo. V prvo prištevamo zelenice, sprehajalne poti, športne in rekreacijske objekte ipd. V drugo pa prištevamo objekte in vsebino gostinske dejavnosti, različne kulturne in zabavne prireditve, športne dejavnosti ter vsebine osebne nege kot so pedikura, masaže, fitnes-a, zdravstvene storitve ipd. Opraviti imamo tako z vzpostavitvijo kompletne servisne dejavnosti za ca 1.300 gostov/oskrbovancev. Cilj vzpostavitve podporne infrastrukture je zagotoviti nove poslovne in zaposlitvene priložnosti v ZSD in širše.	2,3 mio EUR (servis) + 4,5 mio EUR (storitve) + 3,1 mio EUR (dodatno)	14 (servis objektov) + 32 (storitve) + 54 (dodatna ponudba)	
4	Promocijske e-vsebine in e-infrastruktura	OOZ + ISRR + Gaj + Rinka + FRI + MK + RP + Ob + ost.	Turistične destinacije in produkti zahtevajo intenzivno promocijo in trženje. Klasični marketinški kanali niso več učinkoviti, saj nove tehnologije in nove generacije intenzivno uporabljajo inteligentne e-naprave. S ciljem, da ZSD intenzivno promovira destinacijo in turistične produkte s pomočjo e-tehnologije je gospodarstvo iniciator uporabe le-te. Izkorišča možnosti in se navezuje na informacijsko platformo MK za prikaz turističnih e-vsebin na pametnih telefonih in tablicah. Cilj projekta je priprava in vzdrževanje e-vsebin, jih integrirati v e-oblak MK in zagotoviti IKT infrastrukturo (WIFI) v ZSD. Pri projektu bodo sodelovali mladi (strokovnjaki) za IKT področje.	2,7 mio EUR	9	

	Naziv projekta /podprojekta/	Nosilec	Kratek opis projekta	Ocena vrednosti	Ustvarj. del.mesta	Rng
C	Razvojna mreža socialnega podjetništva		Socialno podjetništvo ne nosi več le atributa socialne pomoči, ampak je to družbeno odgovorno podjetništvo, ki namesto profita v ospredje postavlja človeka in razvoj lokalne skupnosti. Pomen socialnega podjetništva v EU in svetu je vedno večji, saj le to postaja normalno podjetništvo, ki z inovativnimi pristopi in novimi metodami dela omogoča večjo prilagodljivost in odpornost za krizna nihanja na trgu, hkrati pa zagotavlja večjo medgeneracijsko sodelovanje in zaposljivost vsem družbenim skupinam. Področje medgeneracijskih povezav je eno od najbolj primernih za neprofitne organizacije, kjer se preko socialnih podjetij in kooperativ vse bolj uveljavlja na gospodarskem področju in tudi v nevladnem sektorju v obliki mreženja nevladnih organizacij v t.i. medgeneracijskih centrih – MGC.			
1	MGC – mreža NVO	ZL + ZDU + ŠK + RP + Ob + ost.	V sklopu med-generacijskega centra delujejo in se povezujejo NVO ter poleg izvajanje lastnik programov izvajajo tudi skupne večje projekte za zadovoljevanje razvojnih potreb in pridobivanje potrebnih finančnih sredstev za vzdrževanje objektov in nove investicije. Projektno izvajanje izvajanje kulturnih, športnih in drugih tradicionalnih prireditev in dogodkov.	1,9 mio EUR	7	
2	Zdravje in sociala	ZDVC + NVO + RP + Ob + ost.	Za potrebe zdravja in socialne varnosti vseh generacij se formirajo nove pravne osebe s pravnim statusom neprofitnih zavodov in socialnih podjetij, ki skrbijo za izvajanje dejavnosti za potrebe invalidov, pomoči na domu starejšim, varstva otrok in odraslih z nego na domu, zagotavljanje osnovne socialne varnosti in preventivnega zdravljenja od odvisnosti in pomoči potrebnim pri izobraževanju mladih ter posledicah nezdravega življenja in psiho-fizičnim motnjah, zaradi duševnih in socialnih stisk ter drugega nasilja in stanovansko-bivalno oskrbo socialno prizadetih članov lokalnih skupnosti.	5,2 mio EUR	18	

	Naziv projekta /podprojekta/	Nosilec	Kratek opis projekta	Ocena vrednosti	Ustvarj. del.mesta	Rng
3	Izobraževanje in usposabljanje	ZL + NVO + RP + ost.	Programi in projekti vseživljenskega učenja in izobraževanja ter različnega strokovnega usposabljanja in prenosa znanja med generacijami. Za večjo e-uključenost med starejšimi, organizacija strokovnih ekskurzij, prenos znanja starejših na mlajše in obratno ter usposabljanje ljudi za kvalitetno in zdravo življenje. Pomembno je tudi usposabljanje za projektno vodenje razvojnih projektov, posameznih dogodkov NVO ter pridobivanje finančnih sredstev iz JN in JR.	2,7 mio EUR	9	
D	Kooperativa KAŠTA (Dobrote ZSD)		Kooperativa KAŠTA združuje posameznike, združenja in podjetnike – pridelovalce poljščin, sadja, čebelarje in ostale pridelovalce vključno s proizvodnjo mleka, mesa, pekarskih in slaščičarskih izdelkov. Temelji na ekološki pridelavi in predelavi, na tradiciji vendar tudi na novih sonaravnih tehnologijah in izdelkih. Poudarek je na zdravih sestavinah za zdravo življenje.			
1	Pridelava in predelava mesnin ter stekleničenje vode	OOZ + LAS + ZIZŽ + NVO + RP + Ob + ost.	Poleg spodbujanja pridelave surovin za predelavo v končne izdelke z blagovno znamko "KAŠTA" je velik potencial ZSD možnost ustekleničenja vode izpod Savinjskih alp in Rogatca. Študije, ki so narejene zagotavljajo kakovostno pitno vodo za stekleničenje vsaj ene večje polnilnice vode. Proizvodnja Zgornjesavinjskega želodca in drugih mesnin, po tradicionalni in zaščiteni recepturi, je drugo področje projekta. Pri obeh sklopih so potencialni investitorji že znani. Cilj projekta je v prvi vrsti zagotoviti pridelavo in predelavo zdrave hrane ter pri tem omogočiti nove zaposlitve (tudi novih živilskih tehnologov).	3,2 mio EUR polnilnica + 3,7 mio EUR	19 polnilnica + 22 proizvodnja izdelkov	

	Naziv projekta /podprojekta/	Nosilec	Kratek opis projekta	Ocena vrednosti	Ustvarj. del.mesta	Rng
2	Stara žita in tradicionalni ter novi prehranski izdelki iz le-teh	OOZ + RP + LAS + ZČ + Ob + ost.	Namen projekta Stara žita in tradicionalni ter novi prehranski izdelki iz le-teh je povečanje samooskrbe s tradicionalnimi žiti regije in razvoj tradicionalnih in novih prehranskih izdelkov iz žitaric. Cilj projekta je povečati samooskrbo v pridelavi "starih" žit kot so soržica, ajda, pira ipd. Sledi tudi predelava v raznovrstne pekarske in konditorske izdelke. Poleg primarnega izdelka nastopi tudi možnost predelave ostankov (npr. luščine) za potrebe farmacevtske in drugih industrij. Pomemben cilj projekta so nove zaposlitve mladih strokovnjakov: agronomi, živilski tehnologi ter vzpostavitev (pomoč) izobraževalnih programov za te namene.	2,1 mio EUR (pridelava) + 5,1 mio EUR (predelava)	15 (pridelava) + 18 (predelava)	
3	Bio-prehrana	Ekoci + BS-SD + NVO + RP + Ob + ost.	Projekt obsega pridobivanje in predelavo poljščin in povrtnin v zdravo prehrano na sonaraven način (javne ustanove – ekošolski vrti za šole in vrtcev,...) v vseh ruralnih delih Savinjske regije. Vsebina projekta zagotavlja vse potrebe razvoja samooskrbe lokalne skupnosti s hrano (pomoč na kmetijah, najem in obdelava neobdelane zemlje od kmetov, lokalne skupnosti in države, pridelava hrane za ozimnico, lokalne tržnice, ustrezno usposabljanje oz. prenos znanja ter dobrih praks) preko socialnega podjetništva in razvoja kooperativ na področju kmetijstva pri zagotavljanju in preskrbi zdrave hrane v celotni regiji.	4,8 mio EUR (pridelava) + 3,2 mio EUR (predelava)	32 + 20	
E	EKO PARK 3R (CRR Podhom)		Izvajanje dejavnosti preventivnega ravnanja z odpadki (surovinami) predstavlja možnost oživitve in nadgradnje infrastrukture v zbirnem centru z namenom razvoja socialnega podjetništva. Gre za koncept 3R – preprečevanje, zmanjševanje odpadkov, njihova ponovna uporaba in recikliranje.			

	Naziv projekta /podprojekta/	Nosilec	Kratek opis projekta	Ocena vrednosti	Ustvarj. del.mesta	Rng
1	Eksperimentalni “zero waste” pristop	ORZ + EBM + SocP + RP + Ob + ost.	Zbirni center na lokaciji PODHOM je smiselno nadgraditi v EKO PARK kot učni primer prednostnega reda ravnanja z odpadki. Na lokaciji ZC bodo prikazane vse faze celovitega ravnanja z odpadki, s poudarkom na preprečevanju in ponovni uporabi z namenom razvoja socialnega podjetništva. EKO PARK bo z dograjeno infrastrukturo vključeval prikaze delovnih procesov primarnega in sekundarnega razvrščanja odpadkov, postopke biološke obdelave (kompostiranje), demontaže kosovnih materialov, predelave gradbenih odpadkov za namen doseganja cilja “zero waste” (ničelnih odpadkov).	1,8 mio EUR	11	
2	Učna delavnica za “reuse” oz. ponovno uporabo	ORZ + EBM + SocP + RP + Ob + ost.	Cilj projekta je postavitve delovne hale iz odpadnih palet in odpadnega materiala z namen izvajanja postopkov za ponovno uporabo. Ureditev oddelkov za leseno pohištvo, tekstil, otroško in športno opremo, gospodinjsko opremo ter keramiko. Vključitev v slovensko mrežo REUSE centrov in registracija socialnega podjetja ter zaposlovanje težje zaposljivih ciljnih skupin.	1,1 mio EUR	7	
3	Več in boljše recikliranje	ORZ + EBM + SocP + RP + Ob + ost.	Izgradnja demontažnega centra za kosovne odpadke s ciljem pospeševanja “krožnega gospodarstva”. Izvajanje postopkov demontaže kosovnih odpadkov z namenom povečanega recikliranja in ustvarjanja novih delovnih mest (mladi in brezposelni)	1,6 mio EUR	10	
4	Razvoj inovativnih zelenih delovnih mest	ORZ + EBM + SocP + RP + Ob + ost.	Pristop temelji na metodologiji življenjskega cikla, spodbuja recikliranje in nov poudarek na preprečevanju nastajanja odpadkov, ki napoveduje izboljšano ravnanje z odpadki. Ureditev “inovativnih in eksperimentalnih sob” v praznih in zapuščenih objektih za mlade izobražence, ki bodo imeli v praksi možnost razviti nove inovativne izdelke in storitve na področju rabe virov in si tako ustvariti delovno mesto v lokalnem okolju, kjer bodo z uporabo IKT delovali globalno.	1,9 mio EUR	11	

Opomba:

Vse vsebine (projekti/podprojekti) imajo nosilca iz realnega sektorja. Kot partnerji sodelujejo tudi inštitucije znanja in raziskav, NVO ter lokalne skupnosti. Slednje so primarno v zagotavljanju pogojev za delovanje (lokacijsko/prostorsko) in le minimalno (opcijsko) kot soinvestitorji.

Legenda:

OOZ – območna obrtna zbornica

ZL – Zavod zlata leta

NVO – nevladne organizacije

UL – Univerza Ljubljana

ULMF – Medicinska fakulteta UL

UL FA – Fakulteta za arhitekturo UL

FŠ – Fakulteta za šport UL

LUR – Ljubljanska urbana regija

Ob – lokalne skupnosti (občine)

ZČ – zveza čebelarjev

CRR – Center za razgradnjo in reciklažo

Repena – Zavod Repena

BS-SD – Društvo brezposelnih Slovenije – Servis dela so.p

LAS – Lokalna akcijska skupina

ZISŽ – Združenje izdelovalcev zgornjesavinjskega želodca

SD OVEE – Združenje za obnovljive vire el. energije SD

RP – razvojni partnerji (mladi, inštitucije znanja in raziskav, ...)

ZDU – Zveza društev upokojencev

ORZ – Okoljsko raziskovalni zavod

ULBF – Biotehnična fakulteta UL

UM – Univerza Maribor

UM FRI – Fakulteta za računalništvo in informatiko UM

MK – Mladinska knjiga (e-vsebine)

Gaj – Ekološko in hortikulturno društvo

ost. – ostali

ŠK – študentski klub

ISRR – Institut za sektorske in regionalne raziskave

Rinka – Center Rinka

SocP – Socialno podjetništvo

EBM – Ekologi brez meja

ZDVC – Zavod "Dnevni varstveni center" –
(UE Mozirje, Velenje, Žalec)